

Eigen-Wijs

Een trimestriële uitgave van **VONAC**, het nascholings- en pedagogisch begeleidingscentrum van **VOOP** – Vlaams Onderwijs OverlegPlatform.

Jaargang: 6

Nummer: 28, april 2007.

In dit nummer vind je:

Wegwijs

Voorwoord (p. 1)

(...de volgende, opnieuw...)

Wie, waar & hoe? (p.2)

(...met een uitgebreide eindredactie...)

Kijken in de School

“Het Instituut van Gent.”

door Christiane Samaey en Alain De Vlaeminck (p.3)

(Een school met een eigen visie in hartje Gent....)

April thema

“Breed evalueren.”

door Christiane Samaey (p.8)

(Observeren, keuzes maken en reflecteren.)

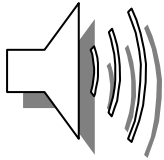
Prikbord

Onder deze rubriek kan eenieder die zich geroepen voelt zijn opmerkingen, vragen, suggesties en dergelijke kwijt. (p.12)

Agenda

Wat voor interessants is er te doen? (p.15)

(Het einde van het jaar nadert alweer.)

Wegwijs

Voorwoord:

De Paasvakantie voorbij, het einde van het jaar nadert alweer. Openklas- of opendeurdagen houden, laatste thema's of dossiers afwerken, examens opstellen en afnemen, afscheid nemen van de leerlingen of studenten en dan ... op naar een welverdiende vakantie!

Wat is jouw mening omtrent deze publicaties?
Graag vernemen we jouw ideeën, reacties, suggesties...
Laat het ons weten en mail naar onze eindredactie:
k Elias@vub.ac.be of Isabelle.Janssens@vub.ac.be

Intussen bundelden we tal van interessante nascholingen en weetjes in deze derde nieuwsbrief van de zesde jaargang!

Veel leesgenot!

Colofon:

✉ Verantwoordelijke uitgever voor deze nieuwsbrief is Linda Van Looy, Middelveld 5, 1860 Meise.

📄 Eindredactie: Katty Elias - k Elias@vub.ac.be en
Isabelle Janssens - Isabelle.Janssens@vub.ac.be of
telefoonnummer 02/629 21 51.

👉 **Eigen-Wijs** verschijnt trimestrieel, met een oplage van 98 exemplaren.

Wie, waar & hoe:

- ☑ *Linda Van Looy* (lvlooy@vub.ac.be) , tel: 02/629 21 51 - voorzitter
- ☑ *Jeanine Billens* (jbillens@vub.ac.be) , tel: 02/629 24 51 - ondervoorzitter
- ☑ *Simone Weise* (simone.depondt@telenet.be) - penningmeester
- ☑ *Katty Elias* (keliass@vub.ac.be) , tel: 02/629 21 51- secretaris - coördinator nascholings- en pedagogische begeleidingsdienst
- ☑ *Mike Vrijssen* (mvrijssen@vub.ac.be) , tel: 02/629 24 09 - pedagogisch adviseur secundair en volwassenenonderwijs
- ☑ *Christiane Samaey* (csamaey@vub.ac.be) , tel: 02/629 12 20 - pedagogisch adviseur kleuter- en lager onderwijs
- ☑ *Isabelle Janssens* (Isabelle.Janssens@vub.ac.be) , tel: 02/629 21 51 - pedagogisch medewerker

📍 Wij zijn gevestigd op het volgende adres:

VONAC

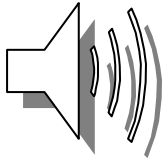
p/a VUB-IDLO - lokaal 3B204
Pleinlaan 2
1050 Brussel

☎ Ons algemeen telefoonnummer is: 02/629 21 51

📠 Faxen kan ook altijd op het volgende faxnummer: 02/629 36 36

📖 Meer en andere informatie (o.a. deze en alle onze vorige nieuwsbrieven) vind je ook op onze website: www.VOOP.be

Vragen? Opmerkingen? Geef ons gerust een seintje!

Kijken in de School

Het Instituut van Gent
Een school met een eigen visie in hartje Gent ...

Christiane Samaey
pedagogisch adviseur
Alain De Vlaeminck
directeur basisschool

1. Algemeen

Het Instituut van Gent is een vrije gemengde niet-confessionele school. De school ligt in het volle centrum van de stad Gent (in de nabijheid van het Justitiepaleis) en opteert voor kleinschaligheid. Dit betekent dat elk kind permanent geobserveerd en indien nodig bijgestuurd en geholpen wordt. Vanuit onze vrijzinnige overtuiging staat ideologische verdraagzaamheid centraal in onze opvoedingsvisie. In de lagere school kunnen ouders naast niet-confessionele zedenleer ook kiezen voor de lessen in katholieke of protestantse godsdienst.

Het Instituut van Gent is door haar samenstelling een afspiegeling van de maatschappij. Ook hier is de diversiteit groot: kinderen met uiteenlopende aanleg en talenten, met diverse culturele achtergronden, uit verschillende gezinssituaties elk met hun mogelijkheden, beperkingen en opvoedingsprincipes, kinderen die andere of meer zorgen nodig hebben, kinderen die sociaal geëngageerd zijn, enz.

Onze basisschool volgt het leerplan van steden en gemeenten, is verbonden aan het CLB van het gemeenschapsonderwijs en opereert binnen de gemengde scholengemeenschap 'Pleiade'. Pleiade omvat drie gemeenschapsscholen en twee vrije niet-confessionele basisscholen die heel actief samenwerken .

Onze school stelt zich tot doel om de zelfkennis van de kinderen en het vertrouwen in eigen mogelijkheden te ontwikkelen, hun sociaalvaardig gedrag in functie van het eigen leven en van de maatschappij verder uit te bouwen,...

hun intellectuele nieuwsgierigheid naar het wezen van de dingen te stimuleren,...

kunst en cultuur op een positieve manier te implementeren (mede door de ligging binnen een culturele site) zich verdraagzaam en solidair opstellen ten aanzien van andere culturen...dagelijks leren omgaan met de levensbeschouwelijke basisprincipes van vrijheid , openheid, verantwoordelijkheid en democratie.

2. Meertaligheid, een troef

Daarom hechten wij ook veel belang aan de meertaligheid.

Dagelijks krijgen de leerlingen de kans om zich te bekwamen in de tweede landstaal. Vanaf de derde kleuterklas krijgen zij initiatie Frans en in de derde graad volgen onze leerlingen wekelijks Engelse les. De leerkracht ATN (anderstalige nieuwkomers) neemt de zware taak op zich om de nieuwkomers (de kinderen die geen Nederlands praten) gedurende één jaar in een taalbad te dompelen .

3. Een coherent zorgteam

In de basisschool worden de leerlingen regelmatig geobserveerd naar welbevinden en betrokkenheid. Dit resulteert in extra-begeleidingsmomenten tijdens het klasgebeuren, vaak door de titularis zelf, bijgestaan door de GOK-leerkracht, door de directie of door vrijwillige externe helpers :

- leesmoeders die wekelijks ingeschakeld worden tijdens het niveaulezen in de tweede graad
- peters en meters uit de derde graad doen wekelijks aan huiswerkbegeleiding voor kinderen die ondersteuning en raadgeving nodig hebben (peer-tutoring)
- tijdens hoeken -en/of contractwerk remedieert de leerkracht al dan niet bijgestaan door de zorgleerkracht leerlingen met leerproblemen
- de leerlingen leren stapsgewijs studeren door gebruik te maken van de beertjes van Meichenbaum.

Trimestrieel overleg tussen leerkrachten, zorgcoördinator, GOK-leerkracht (gelijke onderwijskansen), brugfiguur, directie en CLB resulteert in een efficiënte opvolging van zowel de leerprestaties als de socio-emotionele factoren. Indien nodig worden de ouders onmiddellijk gecontacteerd en wordt in overleg met de betrokken partijen gezocht naar de beste oplossing voor het kind.

Soms kan het noodzakelijk zijn om externe hulp in te roepen (logopedie, psychologische begeleiding, doorverwijzing naar B.O. ...)

Ook in dit geval zullen de school met het CLB de ouders grondig informeren en begeleiden om het kind de maximale kansen te bieden.

Graag willen we nog enkele en daarom niet minder belangrijke, aspecten van ons onderwijsaanbod opsommen.

4. Een gezonde geest in een gezond lichaam...

Naast de officiële uren lichamelijke opvoeding neemt onze basisschool regelmatig deel aan sportmanifestaties op woensdagnamiddag, aangeboden door S.V.S (Stichting Vlaamse Schoolsport).

Door de kinderen in contact te brengen met verschillende sporttakken zoals het "atletiekfestival" in de Topsporthal Vlaanderen, zwembekampioenschappen, Waterfun in Flanders Expo, balsporten (basketbal-5e leerjaar is voetbalfinalist!-tussen vier vuren) willen we de leerlingen stimuleren om te sporten en hun vrije tijd op een gezonde manier te benutten.

De lessen verkeer en mobiliteit staan in het teken van veiligheid, maar ook van de mobiliteitsproblematiek. Gent doet sinds jaren grote inspanningen om het fietsennetwerk verder uit te bouwen en daar moeten wij als centrumschool op inspelen. Daarom leren we onze leerlingen fietsbehendigheid aan en dit vanaf het eerste leerjaar.

De werkgroep verkeer (leerkrachten en ouders) hoopt immers om op termijn een fietspool op te starten.

5. Van alles proeven...

Het klassieke lespatroon wordt meermaals doorbroken. Kinderen kunnen dan hun kwaliteiten toetsen tijdens de crea-voormiddagen. Per trimester krijgen de leerlingen de mogelijkheid om een keuze te maken uit een aanbod van muzische activiteiten. Zij kunnen zich inschrijven voor knutselen, boetsen, toneel, muziek, koken... maar moeten van alles eens proeven!

Ook ons jaarlijks project op schoolniveau (van kleuter tot humaniora) nodigt de kinderen uit om hun creativiteit in praktijk om te zetten en om verantwoordelijkheid te dragen met betrekking tot het welslagen van hun opdracht.

Tot slot brengen we een overzicht van de activiteiten tijdens de projectweek van februari 2007. Het thema was dit jaar "Ik ben een uitvinder".

- **De kleinste kleuters** : 'thema hoeden'
De hoedenwinkel, zelf hoeden ontwerpen, modeshow, "1,2,3,4 hoedje van"
- **Eerste kleuterklas** : 'de speelgoedfabriek'
Sorteren van vuilnis, verschillende soorten restafval leren kennen, nieuw speelgoed maken van oude spullen.
- **Tweede kleuterklas**: maskers maken van wegwerpmateriaal.
- **Derde kleuterklas**: 'de modeontwerper'
Ontwerpen tekenen, kledingstukken maken met allerhande technieken (naaien, stem-pelen, knopen, kleven), een dagboek bijhouden.

- **Eerste leerjaar** :Wat is kunst ?
Schilderijen en kunstwerken bekijken, kleuren mengen, zelfportret als clown, een clownuitrusting vervaardigen, de Cliniclowns, gevoelens nabootsen, een reportage ma-ken.
- **Tweede leerjaar**: Het schrift.
Papier scheppen, uitstap St-Pietersabdij:"We schrijven als monniken, een woordteke-ning, doe-activiteiten rond hiërogliefen, een kleitablet maken, Zweeds alfabet, Chinees schrift(ouder van ...), eigen geheim schrift uitvinden.
- **Derde leerjaar** : Experimenteren.
Bezoek Technopolis, experimenteren met vloeistoffen, experimenteren met elektrici-teit, de voer-vaar -en vliegtuigen, zelf een zweefvliegtuig ontwerpen.
- **Vierde leerjaar** : Taal
Lichaamstaal coderen, mime, drama, verhaal rond een kunstwerk:
"Meisje met parel" Vermeer, "De baadster"Spilliaert,"De schreeuw" Munch... Valen-tijnsdaglied, emoties in de kunst, gebarentaal,uitstap SMAK

o **Derde graad** : Panamarenko

Gesprek met de kunstenaar, Powerpoint oeuvre, lied Noordkaap, ontwerp imaginair voer-vaar-vliegtuig (12 groepen van vijf à zes leerlingen) , filmen , uitnodigingen vernissage, vernissage.

April thema

Breed evalueren.

Christiane Samaey
pedagogisch adviseur

De meest gebruikte vorm van evalueren is wellicht het toetsen. Een goede toets evalueert wat het kind kan en kent. Vandaar dat de soort opdracht hierbij belangrijk is. Bij het toetsen rijst de vraag “Wat is leren?” en “Moet het verschil met weetjes gemaakt worden?” Na het afnemen van een toets, kan je deze met het kind bespreken aan de hand van onderstaande voorbeeldvragen:

- hoe heb je de toets beleefd?
- welke vragen liggen je het best?
- is er voldoende variatie?
- waar wordt ontwikkeling gestimuleerd?
- wat vind je van deze toets?
- wat vind je van de resultaten?

Een toets moet dus als “fair” ervaren worden door de leerling.

Toetsen zijn echter te beperkt om een leerling correct te evalueren. Vandaar het idee van “breed evalueren”.

Bij het breed evalueren wordt gefocust op het positieve en niet op de tekorten. Leraren werken niet vanuit fouten maar zoeken waar het kind sterk in is zodoende het zelfvertrouwen te stimuleren. Je kan pas focussen op problemen wanneer het kind sterk is.

Breed evalueren gaat gepaard met breed observeren. Uitgaande van het concept “breed evalueren” komen we tot de keuze van het geleerde. Bij de keuze wordt doorgaans de vraag over het “waarom” van de keuze nooit gesteld. De te ontwikkelen competenties zijn eerder mentale (ontwikkelingsdoelen, eindtermen) dan inhoudelijke schema’s. Essentiële vragen zoals “Wat is belangrijk?” en “Wat is meetbaar?” worden niet gesteld.

Te snel focussen op het resultaat bij leren, kan de ontwikkeling afremmen en kansen ontnemen voor de kansarmen. Ook te snel overgaan naar het analytische, het abstracte zoals dikwijls gedaan wordt, is nefast in het leerproces.

Het fundamenteel leren impliceert:

- niet leren om snel te vergeten
- competenties (complexe eenheid van kennis, vaardigheden en attitudes) verwerven
- competenties die breed inzetbaar zijn (transfer) in verschillende situaties

Onder breed evalueren verstaan we:

- capaciteiten in kaart brengen, eerder dan tekorten
- zich een breed beeld vormen via verschillende soorten evaluatie en observatie en niet enkel via toetsen
- goede communicatie op gang brengen tussen leerlingen en leerkrachten om het leerproces beter te kunnen laten vorderen
- begeleiden en feedback geven zijn fundamenteel

Breed evalueren vertrekt vanuit een constructivistische visie op leren.

Vijf principes worden hier gehanteerd:

1. kennisconstructie als uitgangspunt, niet kennisproductie
2. zowel basiskennis als toepassen van kennis en vaardigheden worden geëvalueerd
3. uitgaan van authentieke of levensechte situaties
4. leerlingen worden actief betrokken bij ontwerp en uitvoering van de toetsprocedures
5. toetsen worden geïntegreerd in leer- en instructieproces

Indien een school haar traditionele manier van evalueren wenst te veranderen in breed evalueren, moet ze eerst een goede visie hebben over deze nieuwe evaluatie alvorens het rapporteren te veranderen.

Bij breed evalueren gaan we niet uit vanuit de inhoud, maar wel vanuit het kind.

Zweedse onderzoekers peilden in het basisonderwijs naar wat kinderen verwachten van hun leerkracht. Breed evalueren bleek voorhanden te liggen. Op de eerste plaats komt de aandacht voor het kind en laatst de goede kennis van het lesonderwerp.

Een onderzoek in Vlaanderen bevestigt dat leerlingen willen leren en wensen met hun leervragen bij de leerkracht terecht te kunnen. Hetgeen leerlingen wensen te leren strookt niet altijd met de gegeven leerstof.

Vormen van evalueren (assessment)

1. Co-assessment waarbij leerkracht en leerlingen samen evalueren
2. Peer-assessment waarbij een leerling een andere leerling of leergroep evalueert
3. Self-assessment waarbij de leerling zichzelf evalueert
4. Portfolio

1. Co-assessment impliceert een open sfeer van gelijkwaardigheid en respect naar elkaar toe. De leraar bepaalt samen met de leerlingen de criteria die gelden bij de evaluatie. De evaluatie gebeurt ook effectief samen. De uiteindelijke beslissing blijft in handen

van de leerkracht. Vormen van co-assessment zijn werken met kijkwijzers zoals de axenroos, leren leren, ...

2. Bij peer-assessment beoordelen de leerlingen elkaars werk (presentatie, groepswerk, contract) waarbij op voorhand vaste criteria worden vastgelegd. Het gaat hier zeker niet alleen om de uiteindelijke evaluatie maar vooral ook om de leerlingen te ondersteunen bij hun leerproces. Ook hier worden kijkwijzers gehanteerd.
Voorbeeld van een kijkwijzer: was de leerling betrokken bij de discussies? Stond hij open voor de mening van iemand anders? Was hij bereid om taken op zich te nemen? Voerde hij die taken goed uit?
3. Bij self-assessment verkent de leerling waar hij staat (zelfcorrectie) en brengt hij dit onder woorden. Deze bewustwording dient als bron voor verdere ontwikkeling. Er ontstaat een partnerschap tussen de leerkracht en de leerling rond het leerproces van de leerling.

Belangrijke aspecten van deze vormen van evaluatie zijn:

- het ontwikkelen van de zelfwaarde
  - evalueren betekent kansen krijgen
  - presenteert zich als een onderdeel van het leerproces m.n.
  - het vastzetten van wat je hebt geleerd
  - leren jezelf te verkopen
4. De portfolio is het werk van de leerling. Hier verzamelt hij zijn competenties in een map. Dit impliceert keuzes maken én reflecteren bij deze keuzes. Eerst komen er de zaken in waarover de leerling fier is, waarin hij sterk is. Dit stimuleert de zelfwaarde. De leerkracht begeleidt en ondersteunt bij het opstellen van de portfolio. Bij taal bijvoorbeeld kan de leerkracht wensen dat er naast de gemaakte of verzamelde teksten ook de bibliografie wordt gemeld. Hij kan ook wensen dat het een geordende verzameling is. Het idee portfolio omvat drie vragen :
    1. wat kan ik en ik bewijs wat ik kan
    2. wat doe ik het liefst= een keuze maken
    3. waar heb ik nog extra oefenkansen nodig, m.a.w. wat beheers ik niet? Hoe kan hieraan geredieerd worden?

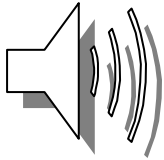
Rapporteren

Bij het rapporteren kunnen of punten of schriftelijke info gegeven worden. Beide manieren van rapporteren moeten expliciet zijn. De procesevaluatie is duidelijk zichtbaar zijn.

Zelfsturing en onderneming bepalen wat het kind doet. De leraar rapporteert enerzijds de kenniskant die gebaseerd is op prestaties en verschillende competenties én anderzijds de motivatiekant die gebaseerd is op exploratieve ingesteldheid (interesseprofiel) en verbondenheid. Een kind zal pas werkelijk goed presteren – zelfsturen en ondernemen - wanneer zijn welbetrokkenheid en welbevinden voldoende ontwikkeld zijn.

Tot slot kan men concluderen dat:

- bij breed evalueren gaat het meer om observeren dan om evalueren;
- bij het leren moeten we uitgaan van een holistische visie;
- evalueren en rapporteren gebeuren niet door meer te toetsen maar wel door breed te evalueren!
- Men mag niet enkel meten wat makkelijk meetbaar is, want dan wordt dat meetbare belangrijk.

Prikbord

Deze rubriek staat open voor eenieder die zich geroepen voelt iets te vragen, te suggereren, op te merken, te informeren...

Dag van ...?

Wist je dat je op de website van de lerarenkaart meer info vindt over deze bijzondere dagen ...?

- o dinsdag 22 mei: Internationale dag van de biodiversiteit
- o vrijdag 25 mei: Dag van het vermiste kind
- o zondag 27 mei: Dag van het park
- o dinsdag 29 mei: Europese dag van de burens
- o donderdag 31 mei: Wereld Anti-tabakdag

🔔 Voor meer info: <http://www.lerarenkaart.be/>

Duurzame ontwikkeling 2

Minaraad en Vlor pleiten voor educatie voor duurzame ontwikkeling

De Minaraad en de Vlor hebben voor het eerst samen een advies uitgewerkt! Ze dachten samen na over de kansen en mogelijkheden voor educatie voor duurzame ontwikkeling (EDO) in het leerplichtonderwijs in Vlaanderen.

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) en de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) vinden dat educatie voor duurzame ontwikkeling thuishoort in het leerplichtonderwijs. Maar het hoeft geen nieuw vak op school te zijn. Aandacht voor duurzame ontwikkeling is een principe dat in een brede waaier van educaties aan bod kan en moet komen. Gezondheidszorg, burgerzin, natuur- en milieueducatie, enzovoort kunnen evenzoveel invalshoeken zijn die 'duurzame ontwikkeling' vanuit hun eigen identiteit belichten. Daarbij zijn dwarsverbanden tussen verschillende educaties essentieel om van educatie voor duurzame ontwikkeling te kunnen spreken. In de vakoverschrijdende eindtermen in het secundair onderwijs zijn al belangrijke aanzetten gegeven.

Drempel tussen scholen en partners verlagen

Verskillende partners, zoals milieu- en natuurorganisaties, niet-gouvernementele organisaties, overheidsinstellingen, enz. bieden scholen projecten, informatiecampagnes, educatieve pakketten of cursussen aan, die gericht zijn op educatie voor duurzame ontwikkeling. Een betere afstemming tussen deze partners is nodig om een divers aanbod te kunnen bieden waaruit scholen kunnen kiezen. Deze partners moeten beter kunnen inspelen op de noden van de scholen. Inhoudelijk beschikken ze over de deskundigheid om uitstekende materialen en activiteiten te ontwikkelen. Maar om hun materiaal en hun begeleide activiteiten in een schoolomgeving te kunnen brengen, hebben ze de specifieke deskundigheid van de onderwijsverstrekkers nodig. Door samen te werken kunnen de inspanningen en expertise gebundeld worden: een belangrijke meerwaarde.

Scholen en potentiële partners vinden elkaar nu vaak niet. Een betere informatiedoorstroming naar de scholen over het aanbod van de partners moet deze drempel verlagen. Ook een betere kennis bij de partners over de eigen aanpak in een school, zal de samenwerking vooruithelpen. De begeleidingsdiensten van de netten zijn hier een belangrijk aanspreekpunt. De overheid kan een handje toesteken door te investeren in de samenwerking aan de aanbodzijde en door langdurige samenwerkingsverbanden mogelijk te maken.

Minaraad en Vlor: een gezamenlijk advies

De Minaraad en de Vlor onderschrijven samen de grote lijnen van het 'VN-decennium voor educatie voor duurzame ontwikkeling'. Ze vragen hun bevoegde ministers om te communiceren over het decennium en over het engagement van de Vlaamse overheid voor educatie voor duurzame ontwikkeling. Ze hopen dat een breed en permanent debat op gang komt over de implementatie van het VN-decennium op Vlaams niveau. De bevoegde ministers dragen een bijzondere verantwoordelijkheid voor de implementatie van educatie voor duurzame ontwikkeling, maar een gedegen implementatie kan pas als iedereen samenwerkt: overheidsinstellingen, bedrijfsleven, NGO's en de civiele maatschappij. Zoals steeds zijn er financiële middelen nodig om dit alles tot een goed einde te brengen. Of moet er eerder van een goed begin gesproken worden: 'onder weg naar een duurzame ontwikkeling'?

Bron: Gezamenlijke advies van Minaraad en Vlor, over educatie voor duurzame ontwikkeling, 22 maart 2007. U kan dit advies raadplegen op www.minaraad.be en www.vlor.be.

📞 Anneleen De Smedt - 02 558 01 36 - anneleen.de.smedt@minaraad.be ; Bruno Paternoster - 02 227 13 41 0476 76 92 13 - bruno.paternoster@vlor.be; Patrice Caremans - 02 227 13 46 - patrice.caremans@vlor.be

Meertalige kinderen

In het diagnostische proces bij meertalige kinderen, al dan niet van allochtone afkomst, neemt de anamnese een belangrijke plaats in. De Sig-intervisiewerkgroep Meertalige kinderen formuleerde een aantal kritische bedenkingen bij de vragenlijst Anamnese Meertaligheid (Blumenthal & Julien). Dit resulteerde in een aangepast anamneseformulier: de Anamnese Meertalige Kinderen (AMK). De klemtoon ligt op een multidisciplinaire benadering van de problemen wat betreft de taal- en spelontwikkeling van meertalige kinde-

ren.

🔔 De anamneselijst staat gratis ter beschikking op www.sig-net.be in PDF- formaat.

INgeBEEELD

De mediamodule 'INgeBEEELD' brengt stap voor stap de mechanismen van beeldtaal aan de oppervlakte, via een speelse (ervaringsgerichte) aanpak. Het pakket wil je leerlingen multimediaal 'mondiger' maken. 'Kijken' is meer dan 'zien', het betekent ook vlot, behendig, kritisch met multimedia leren omgaan.

'INgeBEEELD' is een initiatief van Canon Cultuurcel en Jekino. Het pakket bestaat uit een DVD, 3 boeken en 40 prenten en een website. Bron: www.klasse.be

🔔 Op www.ingebeeld.be kan je het pakket bestellen (50 euro). REN-Vlaanderen plant vanaf volgend schooljaar opleidingen rond dit pakket. www.renvlaanderen.be
Het pakket kan je gratis in bruikleen krijgen bij onze redactie. Vraag naar Christiane Samaey.

Hebben we ze allemaal mee?

Zowel voor teams als voor leraren basis en lager onderwijs biedt het Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs tal van nascholingen aan.

Oog krijgen voor kinderen met het digitale procesgerichte kindvolgsysteem als leidraad, meer halen uit hoeken en contractwerk: coaching, waar ligt de grens bij het begeleiden van leerlingen met sociaal-emotionele problemen en probleemgedrag, ervaringsgericht werken in het Buitengewoon Onderwijs, ... is slechts een greep uit het ruime aanbod 2007-2008.

🔔 Voor meer info: voorstelling van het CEGO nascholingsaanbod op 12 juni 2007 van 13 uur tot 16.20 uur in Leuven, op 6 juni 2007 van 9.30 uur tot 12.50 uur in Gent. Deelname is gratis. Vooraf inschrijven via www.cego.be is nodig voor de organisatie.

Abonnementenservice

Iedereen waar we aan dachten heeft een exemplaar van deze nieuwsbrief in de bus gekregen. Toch zullen er geïnteresseerden tussen de mazen van het geheugen geglipt zijn. Vergeef het ons en wees niet boos; laat ons gewoon even weten wie ook nog graag een exemplaar wil ontvangen en we sturen graag dit en alle andere komende nummers op!

Contacteer Katty of Isabelle: tel: 02/629 21 51

fax: 02/629 36 36

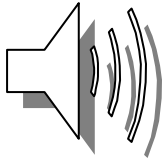
E-mail: keliass@vub.ac.be of Isabelle.Janssens@vub.ac.be

Adres : **VONAC**

P/a VUB/IDLO, lokaal 3B204

Pleinlaan 2

1050 Brussel

Agenda¹

Kindermishandeling

Iedereen die met kinderen werkt, kan op enig moment het vermoeden krijgen dat een bepaald kind mishandeld wordt. Maar hoe zie je verschil tussen de gevolgen van een ongelukje en de resultaten van een pak slaag? Hoe en wanneer maak je vermoedens van kindermishandeling bespreekbaar met collega's en betrokkenen? Welk soort gezinnen en welke kinderen lopen een verhoogd risico mishandeld te worden? Hoe kun je vaststellen of een kind emotioneel mishandeld of verwaarloosd wordt? Wanneer je besluit een melding te maken, wat zijn dan je rechten en plichten?

Deze en andere vragen zullen aan de orde komen op de landelijke studiedag 'Kindermishandeling herkennen en bespreekbaar maken' op donderdag 21 juni 2007 van 9.30 - 17.00 uur in Eindhoven. Deze studiedag richt zich tot iedereen die zich professioneel bezighoudt met kinderen in o.a. jeugdzorg, het onderwijs, welzijnswerk, etc.

🔔 Interesse voor dit initiatief of graag meer informatie: <http://congresburo.com>

Vitamientje?

De commissie Gezondheidsbevordering organiseert vijf provinciale studiedagen over gezondheidsbevordering op school. Alle basis- en secundaire scholen zullen vanaf september 2007 een gezondheidsbeleid uitwerken. Deze studiedagen zijn bestemd voor diegenen die de scholen daarbij zullen ondersteunen.

De studiedagen richten zich op

- pedagogische begeleiders,
- CLB-medewerkers
- gezondheidscoördinatoren,
- coördinerend directeurs van scholengroepen en scholengemeenschappen,
- verantwoordelijken bij overkoepelende onderwijsorganisaties.

De studiedagen zijn bedoeld als een voorbereiding op de implementatie van een gezondheidsbeleid op school. Ze presenteren *vitaminen* die men aan scholen kan doorgeven:

---

¹ In deze rubriek is het niet onze bedoeling het totale aanbod van nascholingen, lezingen, cursussen, enz in Vlaanderen weer te geven. De selectie gebeurt volledig ad random, zonder wie of wat dan ook te willen bevoordelen of benadelen.

- een nieuwe website met verwijsinformatie voor schoolteams, leraren, ouders en leerlingen;
- een DVD om scholen op weg te helpen bij de ontwikkeling van hun gezondheidsbeleid;
- wetenschappelijke inzichten over effectieve strategieën en technieken om aan gezondheidsbevordering te werken;
- organisaties waar scholen terecht kunnen met vragen over gezondheid(sbeleid);
- goede praktijkvoorbeelden;

🔔 Data, plaatsen en programma's: www.vlor.be. Praktijkvoorbeelden: www.gezondopschool.be. Andere interessante websites: www.caleidoscoop.be en www.vig.be.

Ontdek je plekje.

Voor kinderen van 6 tot 12 jaar (geboortjaar 1995 - 2000) organiseert vzw NEC De Vroente een vakantieatelier over zon, hitte en koude. De kinderen ontdekken de natuur van de Kalmthoutse Heide op een speelse manier en doen leuke activiteiten die allemaal te maken hebben met de zon.

Naast kunsttentoonstellingen, vorming voor grootouders met hun kleinkinderen en leraren kleuter- en lager onderwijs, kan je er deze zomer ook deelnemen aan de wedstrijd 'ontdek je plekje'.

🔔 Voor meer info activiteiten zomer en najaar 2007: <http://www.devroente.be>
 NEC De Vroente, Putsesteenweg 129, 2920 Kalmthout
 Inschrijvingen: devroente@lne.vlaanderen.be of 03/6201830.

